Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 58
van **NADIA SMINATE**
datum: 17 december 2014

---

aan **SVEN GATZ**
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Aanpak radicalisering - Sociale media en internet

Radicalisering is een proces waarbij een persoon of een groep in toenemende mate bereid is de consequentie te aanvaarden van de strijd voor een samenleving die niet strookt met onze democratische rechtsorde en waarbij in extreme gevallen ondemocratische middelen worden ingezet. Radicalisme is problematisch als de vrijheid of zelfontplooiing van personen of groepen in de samenleving wordt beperkt of onmogelijk gemaakt vanuit radicale opvattingen en beïnvloedingsdrang. Het wordt ook een maatschappelijk probleem wanneer men zich afzet tegen de democratische rechtsstaat, tegen de universele mensenrechten of tegen democratische verworvenheden en uiteraard wanneer het gepaard gaat met of tot uiting komt in strafrechtelijke feiten.

Vandaag is de problematiek van het moslimradicalisme, met vertrekkende jihadisten als extreem en zichtbaar fenomeen, bijzonder actueel. Als we spreken over moslimradicalisering is het belangrijk te duiden dat het gaat om de processen in hoofde van het individu en niet binnen de islam als instituut.

Een antwoord bieden op deze problematiek is niet evident en vergt proactieve, preventieve en reactieve maatregelen.

1. Zijn er binnen de bevoegdheden van de Vlaamse Regering mogelijkheden inzake de aanpak van moslimradicalisme ten aanzien van sociale media of verspreiders van jihadistische propaganda? Is hier overleg met de internetdiensten? Is overleg ter zake met de federale overheid en politie nodig dan wel zinvol?

2. Bestaat er een meldpunt voor jihadistische propaganda op het net? Zo ja, graag het nodige cijfermateriaal (aantal meldingen, voorwerp, vaststellingen, vervolgacties, enz.). Zo neen, waarom niet en zal de minister ter zake stappen ondernemen?

SVEN GATZ
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

ANTWOORD
op vraag nr. 58 van 17 december 2014
van **NADIA SMINATE**

---

1. Op 16 januari 2015 heeft de Vlaamse Regering de conceptnota: "preventie en radicaliseringsprocessen die kunnen leiden tot extremisme en terrorisme", van Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, goedgekeurd. De deelstaten dienen vooral de hefbomen inzake preventie, sensibilisering en vroegtijdige detectie aan te wenden.

   De conceptnota biedt een kader om een antwoord te bieden aan de problematiek van radicalisering, gestoeld op 11 actieterreinen. Eén van deze actieterreinen is het zorgen voor een verhoogde weerbaarheid van jongeren, opdat ze in een vroeg stadium gesterkt worden om kritisch om te gaan met radicale boodschappen die geweld aanvaarden, goedkeuren of aanmoedigen. In het kader van mijn bevoegdheid voor Media voer ik een actief mediawijsheidsbeleid, dat binnen dit actieterrein kan worden gekaderd.

   Het mediawijsheidsbeleid is gericht op het mediawijzer maken van de Vlaamse burgers, zodat deze zich actief en kritisch kunnen bewegen in onze sterk gemediatiseerde samenleving. Naast het aanleren van de nodige vaardigheden is het ontwikkelen van een bewuste en kritische geest zeer belangrijk om zich mediawijs te kunnen ontplooien.

   Het is net het opbouwen van deze kritische houding dat zeer relevant is als het gaat om de problematiek van radicalisering via internet en sociale media. Meer bepaald gaat het hier over burgers bewust maken van de oorsprong of bron van nieuws, sociale media boodschappen en/of andere mediacontent. Zo kunnen burgers deze 'mediacontent' in de juiste context plaatsen, tegen het licht houden en kritisch benaderen.

   De hoeksteen van mijn mediawijsheidsbeleid is het Kenniscentrum Mediawijsheid – Mediawijs.be – dat als voornaamste opdracht heeft om de kennisopbouw en –deling bij organisaties en werkers in het brede veld van mediawijsheid te stimuleren. Het Kenniscentrum biedt praktijkondersteuning en werkt tevens aan praktijkontwikkeling. Kortom, het Kenniscentrum Mediawijheid stimuleert en ondersteunt mediawijs gedrag bij de burger. Het Kenniscentrum krijgt voor haar opdracht een jaarlijkse subsidie van 600.000 euro. Ook al is het Kenniscentrum niet direct bezig met online radicalisering, toch geloof ik dat het mediawijzer maken van burgers en meer specifiek het stimuleren van een bewuste en kritische online houding bijdraagt aan het ontmijnen van deze problematiek.

   In het federaal regeerakkoord staat dat radicaliserende, haatzaaiende, jihadistische content van websites en sociale media moet worden bestreden. Het federaal regeerakkoord voorziet een wettelijk kader dat het anoniem patrouilleren op het internet regelt.

   Onder coördinatie van de minister bevoegd voor Binnenlands Bestuur zal een werkgroep worden opgericht met vertegenwoordigers van diverse Vlaamse ministers om concrete maatregelen te nemen, o.m. op basis van aanbevelingen van het Vlaams Platform radicalisering. De minister bevoegd voor Binnenlands Bestuur zal als

coördinerend minister, eveneens een initiatief nemen tot een overleg met het federale niveau.

Momenteel is er nog geen overleg van mijn administratie met internetdiensten of de federale politie. Het lijkt mij evenwel nuttig om binnen de werkgroep, onder coördinatie van de minister, bevoegd voor Binnenlands Bestuur, en het in overleg met de federale overheid na te aan welke specifieke bijkomende rol er mogelijks is weggelegd voor het Kenniscentrum Mediawijsheid. Vanuit Media zijn de mogelijkheden om de strijd aan te gaan met de toenemende radicalisering alvast voornamelijk gericht op de mediagebruiker en niet zozeer op de verspreiders van jihadistische boodschappen.

2. Binnen de Vlaamse overheid bestaat er momenteel nog geen meldpunt voor jihadistische propaganda op het internet of sociale media. Ik ben bereid om met mijn bevoegde collega's binnen de Vlaamse Regering te bespreken of het inrichten van een dergelijk meldpunt vanuit de Vlaamse overheid noodzakelijk is en/of nuttig kan zijn.

   Getroffen, verontruste en waakzame burgers kunnen wel reeds terecht bij het online meldpunt eCops (www.ecops.be) dat uitgaat van de Federal Computer Crime Unit van de Federale Gerechtelijke Politie (FCCU) en de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie. Daarnaast kan men ook met meldingen terecht bij het meldpunt Cyberhate (www.cyberhate.be) van het Interfederaal Gelijkekansencentrum.

   Voor specifiek cijfermateriaal (omtrent het aantal meldingen, vaststellingen, enzovoort) verwijs ik graag naar bovengenoemde instanties die bevoegd zijn voor de meldpunten eCops en Cyberhate.